UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Polanci Societatis Iesv Theologi, Directorivm Breve, Ad Confessarii, Ac Confitentis Mvnvs Rectè Obeundum

Polanco, Juan-Alphonso de

[Köln], 1617

Quid reddendum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41600

Visual Library

Dominium non habent.

minus, poſſunt dari pauperibus, vel retineri ab inuentore paupere, de licentia confeſſoris.

Inuenta quæ habent dominium. *De theſauro inuento quid faciendũ.* *Nota.*

De theſauro cuius dominus neſcitur, ſi inuenitur in proprio fundo, totus eſt inuentoris: ſi in alieno inuenitur caſu, medietas vna erit Domini fundi, altera inuentoris, ſecundum D. Thomam. Si ſtudioſè quęrendo inuenitur, cum licentia Domini donantis, quia non vult ipſe quærere, totus eſt inuentoris. Si quærit contra vel præter voluntatem Domini, totus erit Domini. Si ſciendo theſaurum eſſe in fundo emitur fundus, videtur totus theſaurus eſſe ementis. Conſuetudo autem, qua theſauri inuenti principibus reſeruantur, non obligat in conſcientia, juxta Doctorum quorundã ſententias. Si tamen alicubi lex, aut conſuetudo rationi conſona aliud ſuaderet, eius eſſet habenda ratio

Res dũ extat, ipſa reſtituenda, niſi &c.

Quid reddendum.

Vel æquiualens, cũ non extat.

Reddendæ ſunt res, & damna. Si res exiſtat, ipſa reſtituatur, niſi periculum ſcandali vel aliud timeretur; tunc enim ad arbitrium boni viri reddetur æquiualens Si res non extat, vel facta eſt deterior, æqiualens reddatur.

Res aliena ſine.

Quicunque habet rem alienam, tenetur

tur

tur illi reſtituere, cuius eſt, ſiue habeat bona fide ſiue non. Quod ſi habuit bona fide, vt ſi emit equum, credens eſſe vendentis, qui tamen non erat, ſi jam vendidit, tenetur reſtituere, id, quo factus eſt locupletior ex tali re, & non plus. Si donatum accepiſſet, & vendidiſſet, totum pretium deberet reſtituere.

bona ſiue mala fide poſsideatur, ſemper reſtituenda.

Si verò habet apud ſe, tenetur reſtituere, etiam non habito pretio ab eo, cuius res eſt: habet tamen actionem contra venditorem rei alienæ. Quod ſi mala fide emit rem alienam, cupiditate lu… teneretur reſtituere rem illam ſi hab… vel æquiualens, ſi non habet, & lucrũ… quod ex ea acquiſiuit; & licet furtiuè auferatur ab eo, non liberatur à reſtitutione Quod ſi accepit rem, quam ſcit eſſe alienam non gratia lucri, ſed agens fideliter negotium Domini, ne res pereat poteſt à ſpoliato repetere, quicquid expendit. Quod ſi Dominus non inuenitur, dabit pauperib⁹, quod remanebat ſupra pretium & expenſas.

No… Nota. …es alie… in do… gra… tiam accepta quomodo reſtituenda. Nota.

Impediens aliquem à conſecutione cuiuſcunque boni licitè, ad nihil tenetur. Si iniuſtè impediuit eum qui erat conſecutus, tenetur ad æquale: ſi propè erat vt aſſequeretur, tenetur ad arbi-

Impediens aliquem à conſecutione alicuius boni vel

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ab offic. quo reſtituêt. Impedientes creditorem ne debitum exigat, quomodo ... Quo[modo] ... dore[ſti]tuen. cum res aliena perit in ma[nu] ill[i]us, eſt in culpa, &c. Cedens bonis an teneatur reſtituere. In damnis vitæ membro

arbitrium boni hominis. Sic etiam impediens aliquem ab officio quod juſtè exequitur, vt ruſticum ab opere, & huiuſmodi, niſi ſecundum rationem faciat, tenetur reſtituere ad arbitrium boni hominis.

Impedientes creditorem modo illicito, ne poſſit exigere à debitore, vt liberando eum à carcere, vel alio modo injuſto; & in genere damnum alteri injuſtè inferens, maximè data opera tenetur, (ſi damnum eſt certum) ad omnia; ſi incertum, ad arbitrium boni hominis. Si res aliena pereat in manu illius, qui eſt in culpa ne reddatur Domino, ſi æqualiter apud Dominum erat peritura, non tenetur de damno: ſecus ſi non erat peritura, vel ante Dominus eam erat venditurus, aut in ſuam vtilitatem diſtracturus.

Cedens bonis propter inopiam, ſi venerit ad pinguiorem fortunam, tenetur in conſcientia reſtituere, quod debet.

In damnis vitæ, membrorum, ſanitatis, libertatis, honoris famæ virium, fructuum, damni emergentis, lucri ceſſantis & huiuſmodi, pro damnis reſtitutio fiet, vt optimè poterit, ad arbitrium boni hominis.

Qui

rũ, &c.

Qui virginem ſeducendo, aut per vim defloraüit, eam ducere in vxorem tenetur, vel arbitrio boni viri ei ſatisfacere. Quod ſi promiſit ſe eam ducturum, tenetur ducere, niſi magnum inde ſcandalum vel notabilis infamía ſequeretur.

quomodo reſtituendũ.

Virginẽ deflorãs ad quid teneatur.

Quod ſi vel ipſa nubere, vel pater eam tradere nollet, tenebitur arbitrio boni viri ſatisfacere. Si autem volentem defloraſſet, non tenetur ſatisfacere; minùs etiam in vxorem ducere.

Nota.

Quantum debet reſtitui.

SI quantitas rei vel damni ſit certa, tantundem reſtituetur: ſi incerta, vt in injurijs, &c. quantum bonus & prudens homo judicabit, cõſideratis circumſtantijs ſingularibus rei, temporis, loci, & perſonæ, & huiuſmodi.

Quantitatis rei certitudo vel incertitudo, reſtitutionis quantitates variãt.

Poſſeſſor bonæ fidei, ſi antequam currat præſcriptio, aduertit rem quam poſſidet, non eſſe ſuam; in conſcientia tenetur reſtituere rem ipſam & fructus, in quibus eſt factus ditior, niſi hos poſſederit bona fide tribus annis, ſicut etiam tenetur reſtituere rem ipſam & damna, & fructus perceptos tempore malè fidei, deductis expenſis factis gratia colligendorum, & quærendorum, & conſeruan-

Quantũ poſſeſſor bonæ fidei reſtituunt, ſi aduertit, &c.

Quantũ poſſeſſor malæ fidei.

torum